

# Назари уламои ҳанафӣ оид ба касоне, ки Абӯбакру Умарро дашном медиханд

رأي العلماء الأحناف في من يسب الشيخين أبوبكر و عمر رضي الله

عنهما

< الطاجيكية >



Таҳия: Муҳаммадазиз Раҷаби

إعداد: محمد عزيز رجب



## Назари уламои ҳанафӣ оид ба касоне, ки Абӯбақру Умарро дашном медиҳанд



Имом Зайниддин Ибни Начими Ҳанафӣ дар Баҳрурроик, саҳ 136, дар боби Муртаддон, мегӯяд:

Сониян, муртад шудан (аз дин баромадан)-и бо дашноми Шайхон Абӯбақру Умар, (разияллоху анхумо)-ро сарехан дар Хулоса ва Баззозия гуфтааст (яъне муаллиф), ки агар рофизие Шайхон Абӯбақру Умарро дашном диҳад ва таън занад, кофир аст, аммо агар Алиро аз Абӯбақру Умар бехтар донад ва дашном надиҳад, пас бидъаткор аст ва бо ӯ сухан гуфта намешавад, то тавба накунад.

الثَّانِيَةُ الرَّدُّ بِسَبِّ الشَّيْخَيْنِ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَقَدْ صَرَخَ فِي الْخُلَاصَةِ وَالْبُرَازِيَّةِ بِأَنَّ الرَّافِضِيَّ إِذَا سَبَّ الشَّيْخَيْنِ وَطَعَنَ فِيهِمَا كَفَرَ وَإِنْ فَضَّلَ عَلَيًّا عَلَيْهِمَا فَمُبْتَدِعٌ وَلَمْ يَتَكَلَّمَا عَلَى عَدَمِ قَبُولِ تَوْبَتِهِ

Дар Фатовои Ҳиндия, ки аз тарафи уламои ҳанафии Ҳинд таълиф шудааст, дар боби “Сабабҳои куфр ва навъҳои он мутааллиқ ба имон”, саҳ. 264 омадааст:

Рофизие Шайхон Абӯбақру Умарро дашном диҳад ва лаънат кунад, назубиллох, пас ӯ кофир аст, аммо агар Али (разияллоху анху)-ро аз Абӯбақру Умар (разияллоху анхумо) афзал донад, кофир намешавад, аммо ӯ бидъаткор аст.

الرَّافِضِيُّ إِذَا كَانَ يَسُبُّ الشَّيْخَيْنِ وَيَلْعَنُهُمَا وَالْعِيَادُ بِاللَّهِ فَهُوَ كَافِرٌ وَإِنْ كَانَ يُفَضِّلُ عَلِيًّا كَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى وَجْهَهُ عَلَى أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ لَا يَكُونُ كَافِرًا إِلَّا أَنَّهُ مُبْتَدِعٌ

Ҳамчунин ба алфози ба ин монанд дар Дуррулмухтор низ ин қавлҳо омадаанд. Хулоса, уламои мазҳаби ҳанафӣ иҷмоъ бар он доранд, ки дашном ва лаънати Абӯбақру Умар (разияллоху анхумо) куфр аст ва боиси аз ислом хорич шудани шахс мешавад,

аммо афзал шуморидани Алӣ аз Абӯбакру Умар бидъат аст, ки инро ҳеч кас аз саҳобагону тобеъин нагуфтааст.

Абӯюсуф, шогирди Имоми Аъзам гуфтанд: Шаҳодати касеро, ки саҳобагонро дашном медиҳад, қабул намекунам, аммо шаҳодати касеро, ки аз онҳо рӯй гардонд, қабул мекунам, зеро ӯ ба динаш ақида дорад, агарчи дар ботил аст, аммо изҳор накард, аммо касе, ки саҳобагонро дашном медиҳад, фискашро изҳор кардааст. (Дуррулмухтор, ҷилди 5, сах. 27)

Ибни Обидин, олими ҳанафӣ, гуфтанд: Аммо тӯҳмат (қазф) бар Оиша бо иҷмоъ куфр аст ва инкор намудани сӯҳбати Абубакр низ куфр аст, зеро оятро инкор кардааст... аммо дашномдиҳандаи яке аз саҳобагон бо иҷмоъ фосиқ ва бидъаткор мебошад... ақида бар он, ки саҳобагон кофир буданд, бо иҷмоъ куфр аст. Агар касе саҳобагонро дашном диҳад, нигоҳ карда мешавад, ки ягон қаринаи ҳолие аз ин куфриёт бошад, пас кофир аст, аммо агар набошад, пас фосиқ аст ва дар назди уламои мо бояд қатл шавад, то ки фасодаш нигоҳ дошта шавад. (Ҳошияи Раддулмухтор бар Дуррулмухтор, сах 162.)

